

WIADOMOŚCI

ZWIĄZKU

POLSKICH ZRZESZEŃ TECHNICZNYCH I ZWIĄZKU POLSKICH CZASOPISM TECHNICZNYCH I ZAWODOWYCH

ROK VII

WARSZAWA, 29 grudnia 1931 r.

Nr. 34

STOWARZYSZENIA TECHNICZNE ZRZESZONE:

Stowarzyszenie Techników Polskich w Warszawie.
Polskie Towarzystwo Politechniczne we Lwowie.
Związek Polskich Inżyn. Kolejowych Krakowskie Tow. Techniczne.
Stow. Elektryków Polskich.
Polskie Stow. Inżyn. i Techn. województwa Śląskiego.
Stowarzyszenie Polskich Inżynierów Górniczych i Hutniczych.
Stow. Techników w Sosnowcu.
Stow. Techników Polskich w Wilnie.
Stowarzyszenie Inżynierów i Architektów w Poznaniu.
Stowarz. Techników w Poznaniu.
Stowarzyszenie Techników województwa Lubelskiego.
Stowarzyszenie Inżynierów i Techników ziemi Radomskiej.
Wołyńskie Stowarzyszenie Techników w Łucku.
Związek Inżynierów Drogowych.

Stowarzyszenie Polsk. Inż. Przem. Naftowego w Boryslawiu,
Sekcja Techniczna Towarzystwa Wiedzy Wojskowej.
Stowarzyszenie Techników Polskich w Bydgoszczy.
Związek Techników Polskich w Częstochowie.
Stow. Techników Polskich w Toruniu.
Kujawskie Stowarzyszenie Techników we Włocławku.
Koło Techników w Ostrowcu.
Koło Techn. w Starachowicach.
Stow. Techników w Grudziądzu.
Stowarzyszenie Techników województwa Kieleckiego.
Stowarzyszenie Inżynierów Polaków w Ameryce.
Stowarzyszenie Techn. Okręgu Skarżysko-Kamienna.
Koło Architektów w Warszawie.
Związek Inżynierów Chemików Rzeczypospolitej Polskiej.

T R E Ś C :

I. Narodowy Kongres Żeglugi	A—133
Referaty zgłoszenia ra I. Narodowy Kongres Żeglugi	A—134
Komunikat Zarz. Stow. Członków kongresów Gosp. Wodnej	A—136
III-ci spis Członków St. ezł. Kongr. Gosp. Wodnej	A—136
Metoda porównywania Urządzeń przeładunk. inż. St. Rodowicz	A—137
Spis rzeczy za rok 1931.	

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: WARSZAWA, ULICA CZACKIEGO 5.

Konto czekowe P. K. O. 5878.

OGŁOSZENIA: $\frac{1}{16}$ str. 140 zł., $\frac{1}{8}$ str. 85 zł., $\frac{1}{4}$ str. 55 zł., $\frac{1}{2}$ str. 30 zł., $\frac{1}{16}$ str. 18 zł.
Prenumerata za kwartał zł. 1. Cena Nr. 34 — 50 gr.

Członkowie Zrzeszonych Stowarzyszeń wpłacają ulgową prenumeratę przez swe Stowarzyszenia.

Za prenumeratę dodatku Kroniki Technicznej 4 zł. kwartalnie
Cena pojedynczego numeru 1. — zł.

STOWARZYSZENIE TECHNIKÓW POLSKICH

w Warszawie

KONTO — P. K. O. Nr. 128.

KOMUNIKAT KANCELARJI.

Kancelarja Stowarzyszenia Techników Polskich w Warszawie podaje do wiadomości P. P. Członków, że składka na rok 1932 pozostaje bez zmiany, t. j. członkowie miejscowi opłacać będą zł. 52, a zamiejscowi zł. 36 — rocznie.

Członkowie opłacający w terminie składki otrzymać mogą jedno z następujących pism technicznych:

„Architektura i Budownictwo“	za dopłatą zł. 28 lub 31	rocznie *)
„Auto“	„ „	4 „
„Czasopismo Techniczne“	„ „	2 „
„Hutnik“	„ „	4 „
„Inżynier Kolejowy“	bez dopłaty	„
„Inżynieria Rolna“	„	„
„Kronika Techniczna“	„	„
„Mechanik“	za dopłatą „	9 „
„Przegląd Budowlany“	bez dopłaty	„
„Przegląd Elektrotechniczny“	za dopłatą „	11 „
„Przegląd Górniczo-Hutniczy“	„ „	4 „
„Przegląd Mierniczy“	„ „	6 „
„Przegląd Organizacji“	„ „	4 „
„Przegląd Techniczny“	„ „	20 „
„Przemysł Chemiczny“	„ „	4 „
„Przyroda i Technika“	bez dopłaty	„
„Technik“	„	„
„Technika Ciepła“	„	„

Poza składką i dopłatą za pismo P. P. Członkowie S-nia proszeni są o łaskawe wpłacanie ofiar na Fundusz Zapomogowy dla potrzebujących techników w wysokości zł. 8 rocznie.

Składkę (roczną, półroczną lub kwartalną) prosimy wpłacać na rachunek Stowarzyszenia Techników Polskich w Warszawie w P. K. O. Nr. 128.

*) Członkowie miejscowi dopłacają zł. 28, członkowie zamiejscowi — zł. 31

POSADY WAKUJĄCE:

68—Centrum wyszkolenia piechoty w Rembertowie, zgłasza wolną posadę TECHNIKA, RACHMISTRZA do objęcia z dniem 1. IV. 1932 r. w Komisji Doświadczalnej. Wymagane warunki: 1. dyplom z ukończenia szkoły technicznej średniej, 2. ukończenie szkoły podchorążych, 3. znajomość wyższych elementów matematyki 4. znajomość fizyki ze szczególnym uwzględnieniem mechaniki teoretycznej
Warunki płacy od umowy. Oferty składać można do dn. 15 II. 1932.

POSZUKUJĄ PRACY:

97—TECHNIK ELEKTRYK dyplomowany, lat 39, z praktyką 14-letnią, jako mechanik i elektryk w elektrowniach, cukrowniach i cementowni — poszukuje odpowiedniej posady w ruchu. Łaskawe zgłoszenia do adm. pisma pod nr. 97.

99—INŻYNIER DRÓG I MOSTÓW z 6-letnią praktyką, wykona P. P. Architektom, Firmom Budowlanym i t. p. solidnie i tanio wszelkie obliczenia statystyczne, projekty konstrukcji żelazobetonowych, żelaznych i t. p. oraz przyjęcie zajęcie w dziale handlowo-awizyjnym artykułami technicznymi. Łaskawe zgłoszenia tel. 8-08-05 od godz. 4 do 9 wiecz.

WIADOMOŚCI ZWIĄZKU POLSKICH ZRZESZEN TECHNICZNYCH

Rok VII

Warszawa, 29 Grudnia 1931 r.

Nr. 34

Polska Bibliografja Techniczna.

- | | |
|---|---|
| <p>P 1931 358.1(47)
B Przgl. Art. Nr. 6 t. XII
T STAWIŃSKI STANISŁAW mjr. dypl. Organizacja artylerji sowieckiej. 700 sł. + 11 rys.</p> <p>P 1931 355.231.2
B Przgl. Art. Nr. 6 t. XII
T BARANOWSKI WIKTOR kpt. Szkoła Podoficerska pułku artylerji lekkiej 1890 sł.</p> <p>P 1931 623.(04)
B Przgl. Art. Nr. 6 t. XII
T VORBRODT WACŁAW ppłk. Ometodach studjowania nowego sprzętu wojennego. (wg. artykułu mjr. art. F. Oudeta w „Revue Militaire Francaise” 1928) 3240 sł.</p> <p>P 1931 355.53:358.4
B Przgl. Art. Nr. 7-8 T. XIII
T JURĘCKI MARJAN mjr. dypl. Studium obrony artylerji przed lotnictwem. 4140 sł. + 19 rys.</p> <p>P 1931 623,41(47)
B Przgl. Art. Nr. 7-8 t. XIII
T STAWIŃSKI JERZY mjr. dypl. Uzbrojenie artylerji sowieckiej. 1890 sł. + 20 rys. + 12 tabl.</p> <p>P 1931 623.55.025
B Przgl. Art. Nr. 7-8 t. XIII.
T SZYMAŃSKI STEFAN kpt. inż. Przyrządy centralne do kierowania ogniem; dalocelowanie, daloporuszanie. 3300 sł. + 7 rys.</p> <p>P 1931 623 455
B Wiad. Techn. Art. Nr. 10 lipiec-sierp.
T FELSZTYN TADEUSZ mjr. dr. SMOLEŃSKI DIONIZY inż i RAUHUT JAN por. Amunicja małokalibrowa. 0,22 csa. 3780 sł. + 12 rys. + 29 tabl.</p> <p>P 1931 623.451.4:565.1
B Wiad. Techn. Art. Nr. 10 lipiec-sierp.
T GUYRKOWICZ JERZY płk. rez. inż. i ŻEBROWSKI APOLINARY mjr. inż. Obliczenie wytrzymałościowe skorupy granatu. 2210 sł. + 13 rys.</p> <p>P 1931 531.552
B Wiad. Techn. Art. Nr. 10 lipiec-sierp.
T LASKOWSKI HEJLÓDOR kpt. mar. inż. O balistyce nadarmat. 1300 sł. + 5 rys. + 3 tabl.</p> | <p>P 1930 651.5
B Przgl. Org. Nr. 10 i 11
T BARLIŃSKI KAZIMIERZ Zasady opracowywania i przechowywania druków biurowych 3240 sł. + 3 rys.</p> <p style="text-align: center;">—————</p> <p>P 1930 657.3
B Przgl. Org. Nr. 11
T W. Normalizacja formatów kart stosowanych w buchalterji przebitkowej. 500 sł. + 4 rys.</p> <p style="text-align: center;">—————</p> <p>P 1930 658.531
B Przgl. Org. Nr. 11
T ADAMIECKI KAZIMIERZ inż. Systemat kontroli czasu pracy 2200 sł. + 7 rys.</p> <p style="text-align: center;">—————</p> <p>P 1930 65.01:351.77
B Przgl. Org. Nr. 11
T GÓRZ TADEUSZ dr. Naukowa organizacja pracy a Kasy Chorych. 1630 sł. + 1 rys.</p> <p style="text-align: center;">—————</p> <p>P 1930 331:004
B Przgl. Org. Nr. 10 i 11
T SMITH W. M. Dokonywanie pomiarów pracy urzędniczej w fabryce. 11100 sł. + 2 rys + 3 tabl.</p> <p style="text-align: center;">—————</p> <p>P 1930 651.2:681.14
B Przgl. Org. Nr. 11
T BERNERT K. Dysponowanie pracą w oddziale kart dziurkowych. 1680 sł. + 4 rys.</p> <p style="text-align: center;">—————</p> <p>P 1930 174+62.007
B Przgl. Org. Nr. 11
T VEUCHET EDMUND inż. Poradnictwo zawodowe w zastosowaniu do przyszłych inżynierów. 3400 sł.</p> <p style="text-align: center;">—————</p> <p>P 1930 336.12+657.3
B Przgl. Org. Nr. 11
T BUNBURY. Budżet państwowy w porównaniu z budżetem przedsiębiorstwa (streszcz. referatu Gen. Dyrektora Admiistracji Poczty w Anglii p. Henry M. Bunbury na Międzynarodowej Konferencji Kontroli Budżetowej w Genewie w lipcu 1930 r.) 800 sł.</p> |
|---|---|

WIADOMOŚCI ZWIĄZKU POLSKICH ZRZESZEŃ TECHNICZNYCH

Rok VII.

Warszawa, 29 grudnia 1931 r.

Nr 34

Numer poświęcony sprawom Gospodarki wodnej.

I. Narodowy kongres żeglugi.

Termin pierwszego narodowego kongresu żeglugi został ustalony ostatecznie na dzień 5 i 6-go maja 1932 r.

Do ponownego przesunięcia terminu Zjazdu widział się komitet organizacyjny zmuszony bardzo powolnym tempem nadsyłania zgłoszonych referatów, z których kilka ma wpłynąć dopiero pod koniec zimy. Nie bez znaczenia była też chęć połączenia ze zjazdem wycieczek, wobec zachęcającego przykładu, jaki dała zorganizowana w sierpniu b. r. wycieczka na drogę wodną Bug — Prypeć.

W ogólnych zarysach program zjazdu przedstawiać się będzie w sposób następujący:

Czwartek 5-go maja 1932 (święto Wniebowstąpienia).

Otwarcie Zjazdu.

Posiedzenia sekcyjne.

Walne Zgromadzenie Stowarzyszenia członków kongresów gospodarki wodnej.

Objazd Wisły w granicach Wielkiej Warszawy wraz ze zwiedzeniem portu na Pradze.

Piątek 6-go maja:

Posiedzenia sekcyjne w ciągu całego dnia zakończone wieczorem zebraniem plenarnym, dla przegłosowania uchwał i rezolucji Zjazdu.

Obrazy kongresu odbywać się będą w dwu sekcjach: żeglugi morskiej i śródziemnej, jednak porządek obrad będzie tak ułożony, że każdy z uczestników Zjazdu, będzie mógł brać udział w obu sekcjach, w czasie dyskusowania wniosków zawartych w referatach zjazdowych.

Ażeby umożliwić w krótkim przeciągu czasu jak najobszerniejszą i najintensywniejszą dyskusję, będzie staraniem Komitetu rozstawianie uczestnikom kongresu zawczasu wszystkich referatów zjazdowych, przez co zapewne odpadnie potrzeba ustanawiania referatów generalnych.

Chcąc natomiast zapewnić wszystkim interesującym się sprawami będącymi na porządku dziennym obrad zabranie głosu w dyskusji, zaprowadzi komitet organizacyjny tę nowość, że równocześnie ze zgłoszeniem udziału w kongresie będzie można zapowiedzieć swój udział w dyskusji nad określonymi tematami. To umożliwi komitetowi należyte ułożenie programu obrad stosownie do zainteresowania jakie wzbudzą poszczególne referaty, zaś członkom Zjazdu zapewni możność przemawiania w interesującej go sprawie mimo względnej krótkości czasu poświęconego obradom. — Dla orientacji podajemy już obecnie na innym miejscu wykaz przysłanych i zgłoszonych referatów, z tem, że ostateczny termin dla przysłania referatów oznaczony został na koniec lutego 1932 r., o ile referat nie

posiadać będzie rysunków ani tablic, w tym ostatnim wypadku konieczne jest przysłanie referatu z końcem stycznia 1932 r.

Przedmiotem obrad Walnego Zgromadzenia członków kongresów gospodarki wodnej, będzie dyskusja nad rozesłaniem zawczasu członkom Stowarzyszenia sprawozdaniem Zarządu za okres 1929—1931, oraz wybory nowych władz Stowarzyszenia.—W zgromadzeniu wzięć będą mogli udział tylko ci członkowie, bez względu na to czy są uczestnikami Zjazdu, którzy opłacą składkę członkowską za ostatni rok.

W związku ze Zjazdem projektowane są dwie wycieczki w dniach 7-go, 8-go i ewentualnie 9-go maja.

Uczestnicy wycieczki morskiej zwiedzą porty handlowe w Gdańsku i Gdyni, schroniska rybackie na Helu i Jastarni oraz inne urządzenia dla żeglugi morskiej.

Przedmiotem zwiedzań drugiej wycieczki będą drogi wodne śródlądowe mające pod względem ruchu największe znaczenie, a więc Wisła od Warszawy ku Gdańskowi oraz część kanału bydgoskiego, wraz z wszystkimi urządzeniami służącymi dla celów żeglugi, jak: porty, zimowiska, zakład wodno - elektryczny na Brdzie w Czersku i t. p. Wycieczka ta będzie też miała częściowo charakter krajoznawczy, to też przewidziane są dłuższe zatrzymania się w Toruniu i Bydgoszczy, krótsze w Modlinie, Płocku, Włocławku, Czerwińsku, Grudziądzu i t. p.

Blizsze szczegóły dotyczące organizacji Zjazdu, warunków uczestnictwa, szczegółowy program oraz przybliżone koszty wycieczek, pomieszczone będą w najbliższym numerze „Wiadomości” poświęconemu sprawom gospodarki wodnej, który pojawi się w ciągu pierwszego kwartału 1932 r.

Komitet organizacyjny pragnie podkreślić, że zadaniem projektowanego kongresu jest nie tylko rozpatrzenie ważnych problemów technicznych, ale także, a nawet może w pierwszej linii zagadnień gospodarczych związanych z rozwojem naszej żeglugi morskiej i śródlądowej, oba te bowiem rodzaje komunikacji przechodzą na całym świecie ciężki kryzys, tamujący ich rozwój. Komitet nie wątpi, że ważne te zagadnienia przyczynią się do licznego uczestnictwa w kongresie nie tylko sfer technicznych ale i gospodarczych, zainteresowanych w rozwoju obu tych rodzajów komunikacji. — Między innymi uważałyby Komitet za bardzo pożądaną udział samorządów terytorjalnych i gospodarczych, które na Zachodzie biorą bardzo poważny udział zarówno w inwestycjach jak i w administracji urządzeń dla żeglugi, jak: portów, magazynów, spichlerzy i t. p.

R e f e r a t y

zgłoszone na pierwszy narodowy kongres żeglugi.

Zgrupowane według przedmiotu obrad.

SEKCJA ŻEGLUGI MORSKIEJ.

A. Zagadnienia dotyczące żeglugi.

1. Inż. Witold Hubert — Warszawa: Obecny stan polskich przedsiębiorstw żeglugi morskiej pod względem stanu i jakości taboru oraz udziału w morskim obrocie towarowym portów morskich.

2. Dyr. Julian Rummel — Gdynia: Problem Polskiej floty handlowej.

B. Monografia portów polskich.

1. (3) Dyr. Władysław Gieysztor — Gdynia: Port w Gdyni.
2. (4) Dyr. Bohdan Nagórski — Gdańsk: Rozwój i rozbudowa portu gdańskiego w ostatnim dziesięcioleciu.

C. Luźne referaty.

1. (5) Inż. Antoni Sterling — Bruksela: Budowle morskie z betonowych bloków komorowych i cyklopowych.

SEKCJA ŻEGLUGI ŚRÓDLĄDOWEJ.

A. Zagadnienia gospodarcze żeglugi śródlądowej.

1. (6) Inż. Julian Lambor — Tczew: Statystyka eksportu i importu rzeką Wisłą w latach: 1928, 1929 i 1930.
2. (7) Prof. Mieczysław Rybczyński — Warszawa: Żegluga i spław w Polsce 1919 — 1930.
3. (8) Prof. Mieczysław Rybczyński — Warszawa: Koszty transportu wodnego.
4. (9) Prof. Mieczysław Rybczyński — Warszawa: Warunki techniczne rozwoju żeglugi śródlądowej.
5. (10) Inż. Szczyt Niemirowicz — Warszawa: Znaczenie i potrzeby żeglugi śródlądowej.

B. Monografie poszczególnych odcinków dróg wodnych.

1. (11) Inż. Józef Kuźmin — Stanisławów: Żeglowna przestrzeń Dniestru od Ruzawałowa do Okopów św. Trójcy.
2. (12) Inż. Stefan Niesułowski — Augustów: Kanał Augustowski.
3. (13) Dyr. Kazimierz Rodowicz — Warszawa: Droga wodna Warszawa — Cdańsk.
4. (14) Inż. Tadeusz Tillinger i inż. Marjan Majewski — Warszawa: Roboty regulacyjne na Wiśle środkowej 1919 — 1931.
5. (15) Inż. Edmund Wędziński — Telechany: Opisanie kanału Ogińskiego i rzeki Jasiołdy.
6. (16) Inż. W. S. S. bolewski — Brześć n/B: Uwagi nad przebudową kanału Ogińskiego.
7. (17) Inż. Stanisław Wiślocki — Wilno: Niemen i Wilja.

C. Monografie portów śródlądowych.

8. (18) Inż. Czesław Bielenia — Poznań: Poznań — polski port śródlądowy.
9. (19) Inż. Tadeusz Tillinger — Warszawa: Port na Żeraniu w związku z całokształtem gospodarki wodnej pod Warszawą.

D. Luźne referaty.

1. (20) Inż. Czesław Bielenia — Poznań: Zastosowanie taboru o małym tonażu dla żeglugi śródlądowej w Polsce.
2. (21) Inż. Jerzy Decjusz — Warszawa: Napęd parowy dla statków rzecznych i jego udoskonalenie.

3. (22) Inż. Stanisław Hubicki — Lwów: Wpływ zabudowania górskich potoków w dorzeczu górnego Dniestru na żeglowność tejże rzeki.
4. (23) Inż. Włodzimierz Janowski — Lwów: Zjawiska lodowe w dorzeczu górnego Dniestru.
5. (24) Inż. Stanisław Wisłocki — Wilno: Zasady stateczności statków rzecznych

KOMUNIKAT ZARZĄDU STOWARZYSZENIA CZŁONKÓW KONGRESÓW GOSPODARKI WODNEJ.

Zarząd przystępuje do wydawnictwa prac swoich członków w różnych dziedzinach gospodarki wodnej. Wydawnictwo prowadzone będzie serjami, z których każda poświęcona będzie innej gałęzi gospodarki wodnej. Korzystając z referatów zgłoszonych na I Narodowy Kongres żeglugi, mamy zamiar wydać większość tychże w postaci książeczek, obejmujących bądźto poszczególne referaty, bądź też grupy referatów traktujących o jednym przedmiocie. Książeczki te pojawią się w dwóch serjach, z których pierwsza traktować będzie sprawy związane z żeglugą morską, zaś druga poświęcona będzie zagadnieniom żeglugi rzecznej.

Wydawnictwo dalszych tomików tych serji kontynuowane będzie i po Zjeździe, przedewszystkiem w kierunku dalszych monografji odcińków polskich dróg wodnych, portów morskich i śródlądowych.

Niezależnie od tego w miarę posiadanych funduszy, rozpoczniemy wydawnictwo dalszych serji, poświęconych sprawom regulacji rzek, zbiorników, t. zw. meljoracji podstawowych, wyzyskania sił wodych i t. p.

Komunikaty urzędowe Zarządu Stowarzyszenia, sprawozdania w czynności, zjazdów, wycieczek i t. p. pojawiać się będą jak dotąd w „Wiadomościach Związku Polskich Zrzeszeń Technicznych“, co najmniej raz na kwartał.

Członkowie Stowarzyszenia otrzymywać będą organ urzędowy bezpłatnie, natomiast wydawnictwa, które będą w handlu księgarskim, nabywać będą mogli na warunkach, które później ogłoszone zostaną. Wydawnictwa, które obecnie są w druku jako referaty zjazdowe, otrzymają uczestnicy kongresu, opłacający pełną składkę zjazdową, bezpłatnie

III-ci spis członków

Stowarzyszenia członków Kongresów gospodarki wodnej
w Polsce przyjętych od 15. VII. do 30. XI. 1931 r.

II. CZŁONKOWIE ZWYCZAJNI

b. Osoby fizyczne.

137. Dudek Henryk inż. Kraków, Szczepańska 2.
138. Lambor Julian inż. Tczew, Zarząd Dróg Wodnych.
139. Mianowski Alek. inż. Słonim, Damba 3.
140. Opolski Józef inż. Warszawa, Al. Jerozolimskie 20 m. 3
141. Riedel Adolf inż. Warszawa, Książęca 7 m. 1.
142. Sobolewski Walerjan, inż. Brześć n/B, Dąbrowskiego 24 m.
43. Tillinger Tadeusz, inż. Warszawa, Nowowiejska 11 m. 9

Metoda porównywania urządzeń przeładunkowych.

Inż. Stanisław Rodowicz.

Oszczędność dobrze zrozumiana winna być zastosowana w każdej dziedzinie, a tembardziej w pracy nieprodukcyjnej jaką jest transport. Transport bowiem jako taki, chociaż jest niezbędny, sam jednak nic nie tworzy, a odwrotnie wpływa tylko na podrożenie produktu.

Potaniecie transportu to zagadnienie interesujące wszystkich i na całym świecie, zagadnienie bardzo aktualne.

W ogólnych kosztach transportu poważną rolę odegrywa koszt związany ze zmianą środków transportu, które znane jest ogółowi pod nazwą przeładunku, naładunku lub wyładunku.

Koszta przy ładowaniu bywają do takiego stopnia duże, że często decydują nie tylko o kierunku ale i o wyborze rodzaju drogi nawet o droższej taryfie — byle tylko uniknąć przeładunku.

Każden wysiłek umysłu ludzkiego, skierowany ku potanieniu transportu, jest zmniejszeniem nieprodukcyjnego wydatku konsumenta.

W niniejszej notatce poruszona jest w sposób najogólniejszy jedna tylko część transportu, a mianowicie: mechaniczne urządzenia przeładunkowe i to tylko z punktu widzenia jaki wpływ wywiera wybór i zastosowanie tego czy innego systemu na koszt przeładunku.

Z góry się zastrzegam, że kilka przykładów, które podaję, bynajmniej nie obejmują całokształtu zagadnienia, służą mi tylko do zobrazowania samej metody jaką warto się posługiwać przy porównywaniu urządzeń przeładunkowych. Chciałbym, żeby instytucje lub osoby, którym zależy na tem żeby gospodarka przeładunkowa była racjonalnie zorganizowana oraz dla uniknięcia eksperymentów drogo społeczeństwo kosztujących i materialnie i moralnie, przy pomocy niżej wspomnianej metody, mogły zdać sobie sprawę ze strat, jakie ponosić mogą przez zastosowanie nieodpowiednich urządzeń.

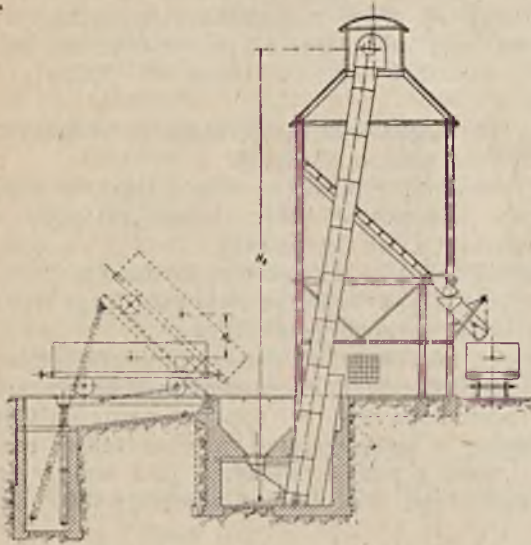
Dla powzięcia decyzji jakie urządzenia przeładunkowe zastosować, potrzeba je umieć porównać.

Porównywując oddzielnie koszty inwestycji, oddzielnie koszty utrzymania, oddzielnie ich wydajności, nigdy nie otrzymamy jasnego pojęcia, które urządzenia wybrać należy. Dlatego pozwolę tu przytoczyć metodę porównań, którą po raz pierwszy zreferowałem w Stowarzyszeniu Techników Polskich w Warszawie w 1919 roku, zaś po raz drugi mówiłem o tem systemie na Zjeździe Górników i Hutników Polskich w Katowicach 16 października 1922 roku.

Obliczenia kosztów przeładunku dla jednej tonny ładunku ujęte zostały graficznie dla każdego urządzenia przeładunkowego — w postaci linii charakteryzującej te urządzenia przeładunkowe. Zastosowałem skalę logarytmiczną dla wydajności i dla kosztu.

Niżej wyszczególnione urządzenia przeładunkowe zostały obliczone przy jednakowej ilości godzin pracy w ciągu roku, tak samo zostały przyjęte jednakowe: koszt prądu, smar, koszt pensji obsługi i procent od kapitału. Pamiętać jednak należy, że urządzenia te są skonstruowane nie dla jednakowych ładunków, oraz spełniają nie jednakowe funkcje i dla tego nie można porównywać przytoczonych niżej przykładów między sobą.

Dla przykładu zostały wzięte przeładunkowe urządzenia schematycznie przedstawione na rysunkach od Nr. 1 do 12 włącznie, których kolejna numeracja odpowiada numeracji użytej na wykresie (rys. 15).



Rys. 1.

Na Rys. 1 przedstawione jest urządzenie wyładunkowe dla węgla wraz urządzeniem naładunkowym dla dalszego przewozu. Dla nieznanego podniesienia ładunku stanowiącego różnicę wysokości między punktem ciężkości węgla w wagonie i takimże w nowym wagonie, ew w tendrze lokomotywy, zastosowano po drodze silosowanie, które wymaga podniesienia węgla na wysokość $H_1 + H_2$ (patrz na rysunku). Urządzenie takie zbudowane zostało w Grun-

waldzie, opisane w Z. Ver D. Ing. 1905, str. 783. Koszt przeładunku 1 tonny węgla przy pomocy tego urządzenia wykazany został dla wydajności od największej aż do $\frac{1}{4}$ przez linję Nr. 1. Linja ta pozwala znaleźć koszt dla 1 tonny odpowiadający w tych granicach każdej wydajności rocznej przeładunku.

Na rys. 2 widzimy urządzenie przeładunkowe portowe w Rotthesay Dock (Anglja), które wymaga znacznego podniesienia H , dla wykonania swej pracy, zwłaszcza dla wysokiego statku. (Z. V. D. Ing. 1909 str. 1373).

**WIADOMOŚCI ZWIĄZKU
POLSKICH ZRZESZEŃ
TECHNICZNYCH**

**i Związku Polskich Czasopism
Technicznych i Zawodowych.**

ROK 1931

SPIS RZECZY

W A P S Z A W A 1 9 3 1

Wiadomości Związku Polskich Zrzeszeń Technicznych

Rok 1931

Spis rzeczy:

01(063)(∞)	IX Międzynarodowy Kongres Bibliografii Dziesiątej	A-9
" " "	Referat na X Konferencję Bibliograficzną w Hadze	
	w r. 1931	A-121
016:6(05)(438 Polska)	Polska Bibliografia Techniczna	C-1, C-3,
	C-6, C-8, C-12, C-14, C-16, C-18, C-20, C-22, C-24	
	C-26, C-28, C-30, C-32, C-34, C-36, C-38	
017.1 (Stow. Techn.)	Spis książek ofiarowanych i nabytych Biblj. Stow.	
	Techn.	A-47, A-100
063:656.6	1 Narodowy Kongres Żeglugi	A-133
	Referaty zgłoszone na pierwszy kongres żeglugi	A-134
301 "	W sprawie funduszu kultury narodowej inż. A. Paw-	
	łowski	A-1
351.751 1	Dekret o ogłoszeniach w pismach rządowych	A-15
386(063)(438	Komunikat Komisji Organizacyjnej Narodowego	
	Kongresu Żeglugi	A-53
38f(063(∞)	Międzynarodowe Kongresy Żeglugi	A-27
389.6	Normalizacja w szeregach F. I. S.	A-107
55(438)	Wielkie Zagłębie Polskie inż. G. Sippko	A-33
6(059)	Od Redakcji	A-5
6(06)(438)	Sprawozdanie Z. P. Z. T. za rok 1930	A-61
	Protokół XIII Zjazdu Delegatów Związku P. Z. T.	A-77
6(06)(438)	Sp. ostowanie	A-99
	Prace Związku Polskich Zrzeszeń Technicznych około	
	przygotowania wydawnictwa Słownika Technicznego	A-125
	Komunikaty Stowarzyszeń i Kół Zrzeszonych	A-40
6(06)(438 Warszawa)	Ze Stowarzyszenia Techników Polskich w Warsza-	
	wie	A-7, A-12, A-20
	Regulamin Kół Stow. Techn. Polskich w Warszawie (na żół-	
	tej karcie).	
	Protokół Walnego Zebrania Stow. Techn. Polskich	
	w Warszawie w sprawie szkoły im. Staszica	A-39
	Z Koła Wodno-Meljoracyjnego przy Stow. Techn.	
	w Warszawie	A-8
	Sprawozdanie Stow. Techników w Warszawie za	
	rok 1930	
(606)(438 Kraków)	Sprawozdanie Krak. Tow. Technicznego za czas od	
	1. XI. 1930 r. do 1. III. 1931 r.	A-21
" " "	Sprawozdanie Krak. Tow. Technicznego za czas od	
	1. III. do 31. V 1931 r.	A-63
6(06)(438 Poznań)	Ze Stowarzyszenia Techników w Poznaniu	A-24, A-41
" " "	Ze Stowarzyszenia Inżynierów i Architektów w Poz-	
	nanu	A-24
6(06)(438 Śląsk.)	Sprawoz. Polskiego Stow. Inżynierów woj. Śląskiego	A-43
6(06)(438 Włocławek)	Z Walnego Zebrania Kujawskiego Stow. Techników	A-23
" " "	Z Kujawskiego Stowarzyszenia Techników	A-124

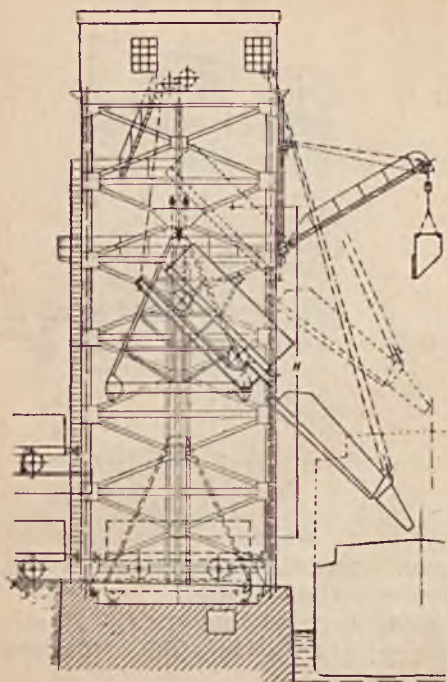
Kronika Techniczna

przy **Wiadomościach Związku P. Z. T.**

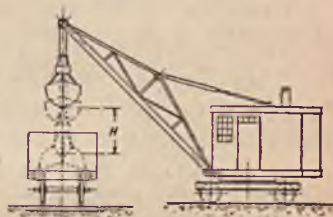
Rok. 1931

Spis rzeczy:

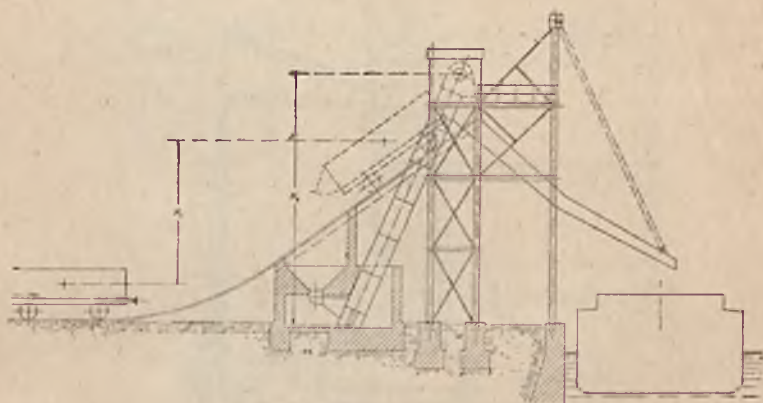
381.83(43):66	Walka z dumpingiem sowieckim w przemyśle chemicznym	12
386	Troski i zagadnienia żeglugi	9
531.79	Zastosowania komórek światłoczułych w technice w aparatach samoczynnie kontrolujących	4
535.22	Prękość światła	35
537.53+669	Badanie tworzyw za pomocą promieni Roentgen'a	36
600.16+6(09)	Najważniejsze nowości techniczne 1930 r.	29
62	Elektryfikacja w Chinach	23
620.19	Ochrona żelaza od rdzewienia	8
620.19	Ochrona tworzyw jest nakazem gospodarczym	25
621.17+621.165+621.438	Turbiny parowe i gazowe oraz maszyny parowe	15—17
621.18	Międzyarodowe normy ciśnień przy próbach kotłów parowych	13
621.313+621.314	Dział III Elektrotechnika	30
621.43	Stan techniki paliwa kamiennego dla silników spalinowych ruchomych we Francji	46
621.56	Nowe chłodziwce w Polsce	12
621.53	O wilgotności murów	1
627.5+621.311+620.4	Budowa Tamy Hoover'a	45
628.8	Klimatyzacja	8
6 9.12	Budowa statków	11
654.9:629.13	Sygnalizacja iskrowa w lotnictwie	27
656.132	Koszt eksploatacji amerykańskich autobusów	7
656 21	Przyczyny pełzania szyn na torach	21



Rys. 2.



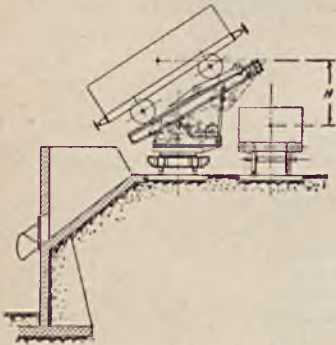
Rys. 3.



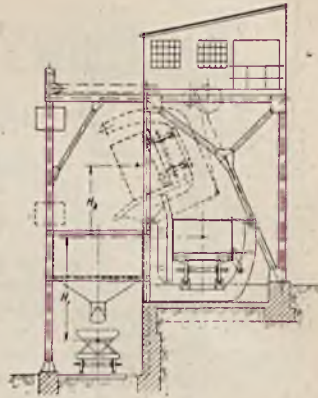
Rys. 4.

Na rys. 3 uwidoczniiony system wyładowania z wagonu kadzią chwytową (chwytczem) ładunku sypkiego i przenoszenie go na inny pojazd albo wysypywanie na ziemię, (C. Michenfelder — Kran und Transportanlagen 1912 r.). Urządzenie to pozwala i odwrotny kierunek ładowania.

Na rys. 4. Sposób przeładowywania materiałów sypkich (węgla) z wagonu na barkę w porcie Bremen (C. Michenfelder). W odwrotnym kierunku przeładunek niemożliwy.



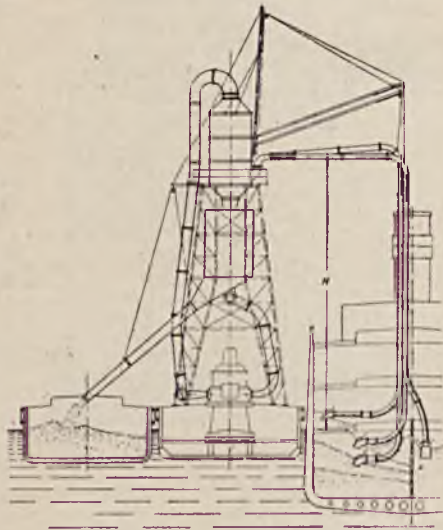
Rys. 5.



Rys. 6.

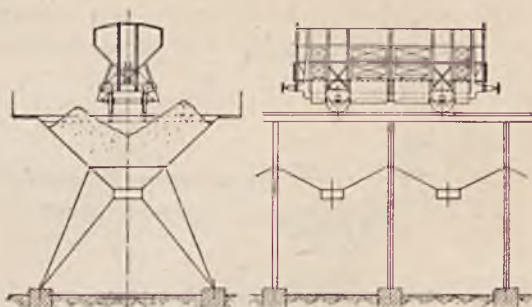
Na rys. 5. Sposób wyładunku wagonów przy pomocy ruchomej pochylni okręcającej, systemu Aumunda H. Aumund — Hebe und Forderanlagen I. Str. 504). System nieodwracalny.

Na rys. 6. Sposób Brown'a, stosowany w Ameryce (G. Hanffstengel. Die Forderung von Massengutern II. Str. 66). Również system nieodwracalny.



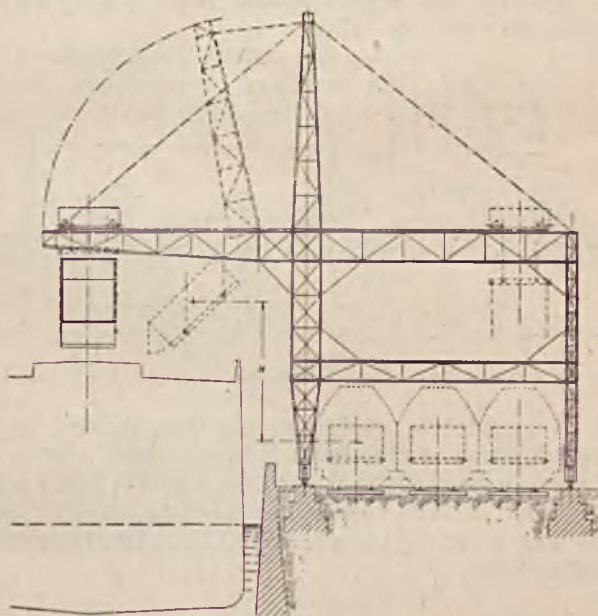
Rys. 7.

Na rys. 7. Urządzenie wyładunkowe ze statków morskich na barki portowe lub odwrotnie pracujące dla ziarna przy pomocy rozrzedzonego powietrza (ssaniem) — Z.D.V.D. Ing. 1898 str. 921).



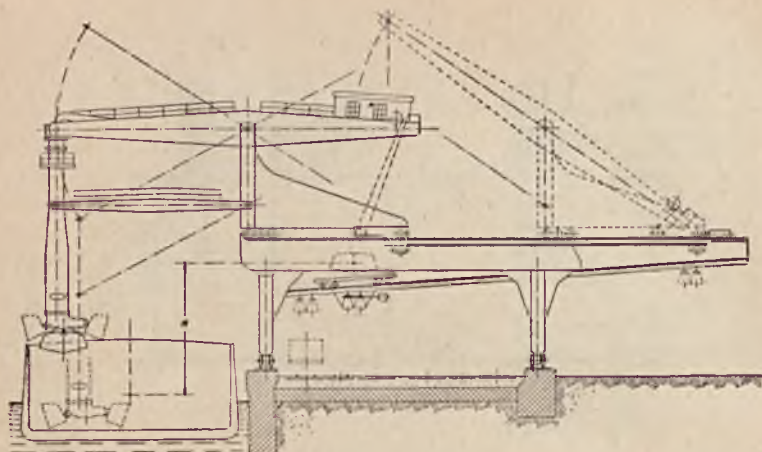
Rys. 8

Na rys. 8. Specjalna budowa wagonów typu Talbot'a, ułatwiająca szybkie opróżnianie sypkich ładunków, korzystając z odpowiednich estokad lub składów poniżej torów. (patrz H. Aumund Str. 464).



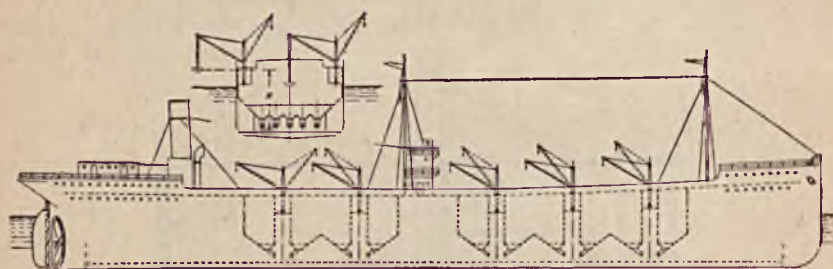
Rys. 9.

Na rys. 9. Urządzenie przeładunkowe zastosowujące nadwozia przenośne (patrz patent polski № 5222), jak dla wysypania ładunku z nadwozia tak i dla wstawiania nadwozi na statek lub ich zabrania ze statku (patrz broszura: Wagony o nadwoziu przenośnym dla przewozu ładunków drogami żelaznymi, bitymi i wodnymi).



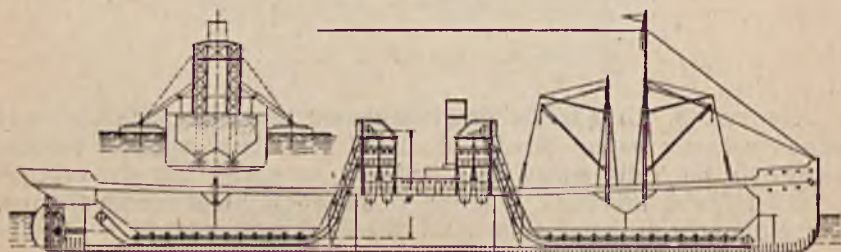
Rys. 10.

Na rys. 10 urządzenie bardzo dużej wydajności system Hullet'a stosowane w Ameryce dla wyładowania rudy przybywającej drogą wodną — (patrz Aumund str. 221.).



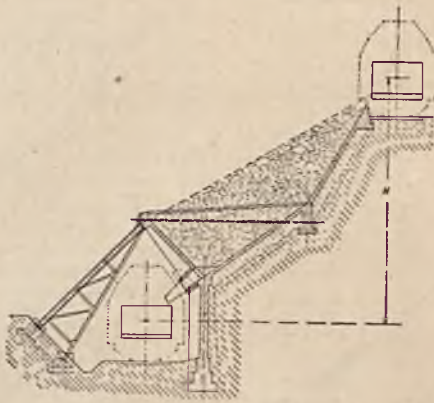
Rys. 11.

Na rys. 11 urządzenia systemu Johnson- Wilson na statku dla szybkiego wyładowania rudy. Ruda z magazynów statku dzięki pochyłości dna sama wysypuje się do kubłów a dzięki pracy jednocześnie 10 dźwigów może wyładowywać się na obie strony jednocześnie —(patrz Stahl und Eisen 1911. str. 1549.) Urządzenie może pracować też jako naładunkowe.



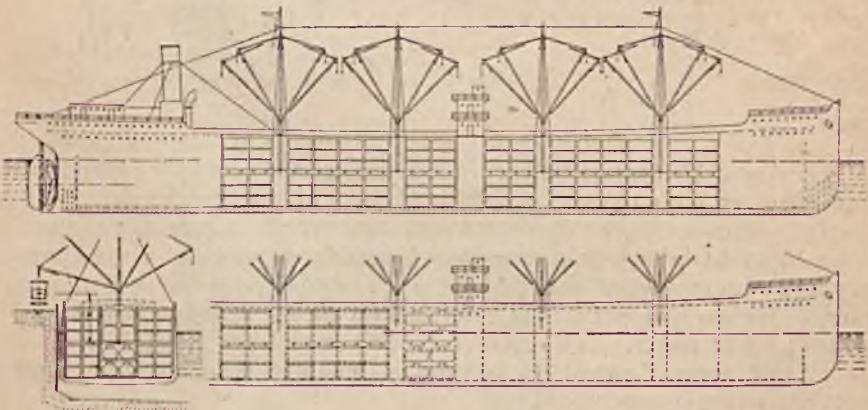
Rys. 12.

Na rys. 12 urządzenia wyladunkowe na statku dla węgla przy pomocy transportera wstęgowego (patrz Aumund str. 369). Urządzenie to nie może pracować jako naładunkowe. —



Rys. 13.

Na rys. 13 urządzenie służące do przeładunku ze zwykłych wagonów ładunku sypkiego do nadwozi, korzystając z różnicy terenu (po drodze ładunek może być magazynowany).



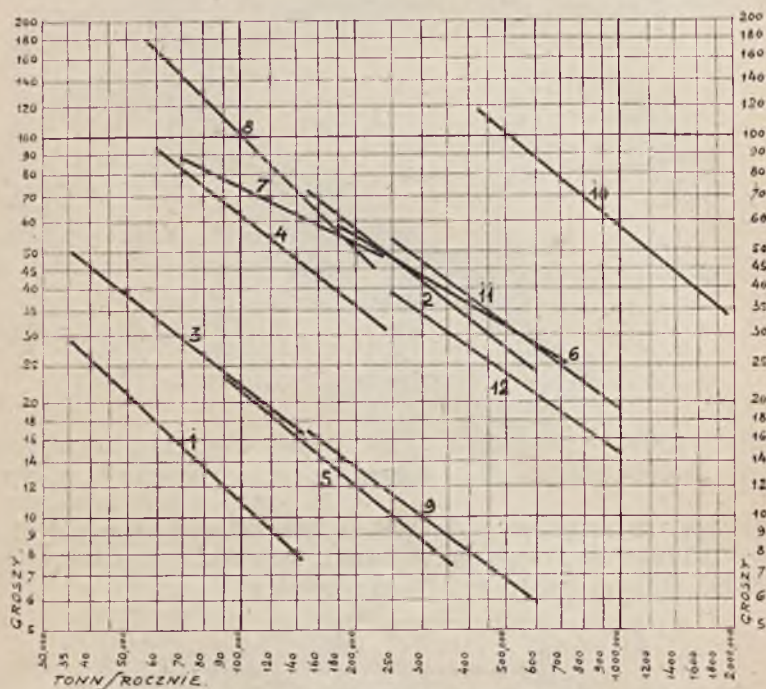
Rys. 14.

Na rys. 14 urządzenie statku dla przewożenia ładunku w nadwoziach. W tym wypadku urządzenia dźwigowe na statku mogą zupełnie nie potrzebować urządzeń dźwizów portowych. —

Urządzenia dźwigni na statku mogą zarówno naładowywać jak i wyladowywać nadwozia.

Urządzenia wykazane na rys. 13 i 14 uzupełniają rys. 9.

Wpływ systemu urządzeń przeładunkowych na koszty przeładunku przy rozmaitych wydajnościach.



Rys. 15.

Na rys. 15 graficznie zestawiony został wpływ systemu urządzeń przeładunkowych na koszty przeładunku przy rozmaitych wydajnościach dla wyżej wymienionych dwunastu rodzajów urządzeń przeładunkowych. Linie odpowiadające poszczególnym urządzeniom całkowicie charakteryzują je nie tylko dla największych wydajności ale i dla każdej innej a jak w tym przykładzie wykazano aż do jednej czwartej jego rocznej wydajności.

Linie tworzą różne nachylenia — charakteryzujące poszczególne właściwości konstrukcji.

O ile więc badania nad dźwigami służącymi dla określonych zadań i określonych ładunków zostaną przeprowadzone przy pomocy wyżej wskazanej metody, to stanie się zupełnie jasnym, jakie urządzenia trzeba używać, ażeby czynnik ekonomii został zrealizowany.

- P** 1930 6(072)
B Przgl. Org. Nr. 11
T MILESKI WACŁAW. O koordynacji sił i placówek badawczych z punktu widzenia naukowej organizacji (referat wygł. na zebraniu dyskusyjnym, odbytem w lokalu Banku Gospodarstwa Krajowego w Warszawie w dn. 13 październ. 1930 r. z inicjatywy Polsko-Ameryk. Izby Handlowej i Tow. Polsko-Ameryk.) 2100 sł.
- P** 1930 658.311.56
B Przgl. Org. Nr. 11
T WOJCIECHOWSKI J. inż. W sprawie referatu p. A. Staniszwskiego p. t. „Wyniki dotychczasowych badań psychotechnicznych motorniczyszoferów poznańskiej kolei elektrycznej”. 1050 sł.
- P** 1930 658.2+658.5+669.1
B Przgl. Org. Nr. 12
T ZAPOLSKI JOZEF inż. Wyniki zastosowania naukowego kierownictwa w fabryce wagonów. 3200 sł.
- P** 1930 651,2
B Przgl. Org. Nr. 12
T Adamięki Kazimierz inż. Urządzenia do kartoteki pionowej. 670 sł. + 3 rys.
- P** 1930 07.01
B Przgl. Org. Nr. 12
T WAŁEJKO BRONISŁAW. Kontrola prenumeraty czasopism przy pomocy systemu kart płasko leżących. 1280 sł. + 2 rys.
- P** 1930 651.2
B Przgl. Org. Nr. 12
T Adamięki Wacław. Wprowadzenie nowoczesnych urządzeń do pracy biuowej. 1200 sł.
- P** 1930 65.01+657.62+658.01
B Przgl. Org. Nr. 12
T HAUSWALD EDWIN. prof. Wartość dochodowa przedsiębiorstwa 1130 sł.
- P** 1930 658.72
B Przgl. Org. Nr. 12
T KRZYMUSKI LUDWIK. Królewska Huta — Skarboferme. Racjonalizacja zakupów i zaopatrzenia w przedsiębiorstwie. 6600 sł. + 3 rys.
- P** 1930 331.86+65.01+658.2+658.1
B Przgl. Org. Nr. 12
T Macewicz Piotr dr. O niektórych zadaniach Naukowej Organizacji 1580 sł.
- P** 1930 664.12+541.1
B Gaz. Cukr. Nr. 24
T WERKENTHINÓWNA M. Kapilarymetr dr. Cassel'a do oznaczania napięcia powierzchniowego cieczy. 1800 sł. + 1 rys. + 2 tabl.
- P** 1930 664.12+382+310
B Gaz. Cukr. Nr. 24
T J. F. Wywóz cukru z Polski w pierwszym kwartale 1930 r. w świetle statystyki urzędowej. 1100 sł. + 9 tabl.
- P** 1930 664.12+621.65
B Gaz. Cukr. Nr. 25
T MARKIEWICZ JOZEF inż. Pompa „Mamut” w cukrownictwie. 900 sł. + 4 rys.
- P** 1930 664.12+658.56
B Gaz. Cukr. Nr. 25
T DĄBROWSKI K. W sprawie artykułu p. Sliwińskiego w № 20 Gaz. Cukr. i S. Sliwiński „Odpowiedź”. 1300 sł.
- P** 1930 664.12
B Gaz. Cukr. Nr. 25
T ZALESKI JERZY inż. Kilka słów o środku antyseptycznym pod nazwą Listonol[®]. 510 sł.
- P** 1930 664.12
B Gaz. Cukr. Nr. 26
T DROŻDŻYŃSKI EDMUND. Czystość soku dyfuzyjnego, jako czynnik wydajności cukru. 1300 sł. + 4 tabl.
- P** 1930 664.15
B Gaz. Cukr. Nr. 26
T F. Sprawa melasowa w Niemczech. 1620 sł.
- P** 1930 664.12+621.32
B Gaz. Cukr. Nr. 26
T E. W. Sprawa racjonalnego oświetlenia cukrowni. 840 sł. + 8 rys.
- P** 1930 339:664.12
B Gaz. Cukr. Nr. 27
T WASIEWICZ JAN. Wobec spadku spożycia cukru. 540 sł.
- P** 1930 063+664.12
B Gaz. Cukr. Nr. 27
T Dwa zjazdy cukrownicze.
- P** 1930 6(07)+373
B Gaz. Cukr. Nr. 27
T ZALESKI JERZY inż. Państwowa Szkoła przemysłowa w Bydgoszczy. 500 sł. + 1 tabl.
- P** 1930 621.18+664.12
B Gaz. Cukr. Nr. 28
T SMOLEŃSKI K. prof. i REICHER W. inż. Niezwykłe osady z wysączyn kotłów parowych. 1890 sł. + 1 tabl.
- P** 1930 664.12
B Gaz. Cukr. Nr. 28
T WANTUCHOWSKI JOZEF. O lękowaniu buraków cukrowych. 700 sł. + 2 tabl.

WYSZEDŁ Z DRUKU SPIS CZŁONKÓW

STOWARZYSZEŃ
TECHNICZNYCH
NALEŻĄCYCH

DO ZWIĄZKU POLSKICH
ZRZESZEŃ TECHNICZNYCH
CZŁONKOWIE ZRZESZONYCH STOWARZ.

NABYWAĆ MOGĄ
W KANCELARJI

ZWIĄZKU
W CENIE 10 ZŁ.

Za przesyłkę dolicza się 1 zł.
CENA KSIĘGARNI 25 ZŁOTYCH

XI Zjazd Międzynarodowego Instytutu Bibliografji.

XI Zjazd Międzynarodowego Instytutu Bibliografji (Institut International de Documentation) odbędzie się w końcu sierpnia, lub początku września 1932 r. we Frankfurcie nad Menem. Zakres działania Międzynarodowego Instytutu Bibliografji został na ostatniej konferencji, która odbyła się w Hadze w sierpniu 1931 r. rozszerzony i obejmuje, poza badaniami nad doskonaleniem i rozpowszechnianiem systemów klasyfikacji (nie tylko dziesiętnego) technikę zbierania, przechowywania udzielania informacji, sposobów reprodukcji, prowadzenia archiwów i t. d.

Dotychczas udział Polski w Zjazdach Instytutu był bardzo skromny i na ostatnich dwóch Zjazdach w Zurichu i Hadze ograniczał się do przedstawicieli Sekcji Bibliograficznej Stow. Techników Polskich w Warszawie.

Ponieważ sprawa prawidłowego zbierania i dostarczania bibliografji, jednej z podstaw organizacji pracy umysłowej, jest nadzwyczaj doniosła, pożądany jest jaknajliczniejszy udział przedstawicieli Polski w przyszłym Zjeździe.

Zgłoszenia udziału w Zjeździe oraz tytuły referatów prosimy skierowywać pod adresem: Sekcja Bibliograficzna Stow. Techników Polskich w Warszawie Czackiego 3/5, która to Sekcja prześle je do Komitetu Organizacyjnego Zjazdu.

Pod tym adresem, nie później niż do dn. 15. III. 32 r. prosimy skierowywać referaty na Zjazd (pożądane tłumaczenie w języku angielskim, francuskim lub niemieckim)

Wszystkie referaty, zgłoszone na Zjazd, zostaną wydrukowane i przesłane uczestnikom przed Zjazdem.

SEKCJA BIBLIOGRAFICZNA
STOW. TECHNIKÓW W WARSZAWIE:



BYŁY MONTER FIRMY M. A. N.

**Wykonywa:
remont, montaż, badanie**

Specjalność

**SILNIKI „DIESLA” na gaz ssany
nagaz ziemny**

Z. PORZUCZEK

Warszawa, Okopowa 61, tel. 685-79
